

Środowisko i kultura zbieraczy i łowców graweckich i epigraweckich w dolinie środkowego Dniestru.

Środkowej Naddniestrze jest jednym z najważniejszych terenów Europy zasiedlanych w trakcie II pleniglacjału ostatniego zlodowacenia, czyli w latach 240000-15000 (14500) BP. W wyniku zmian klimatycznych nastąpiły przesunięcia ludności z obszarów Środkowej Europy, na tereny o łagodniejszych warunkach klimatycznych. Z tego obszaru znamy dziś kilka ważnych stanowisk będących świadectwem osadnictwa zbieraczy i łowców. Stanowiska te dostarczyły wielu ważnych danych dotyczących sposobów życia i gospodarowania ówczesnych grup ludzkich. Stanowisko Doroshivtsi 3 jest niezwykle ważnym punktem na tej mapie. W trakcie dotychczasowych badań odkryto tam siedem warstw osadniczych, z których pozyskano zabytki krzemienne a z większości z nich także kości zwierzęce (mamut, renifer, koń). Niektóre z warstw dostarczyły też wyrobów kościanych lub struktur nieruchomych (pozostałości obiektów gospodarczych, ognisk). Dotychczasowe badania pozwoliły jednak na rozpoznanie niewielkiej części stanowiska, a szereg pytań dotyczących obozowiska pozostaje bez odpowiedzi.

Badania przewidziane w projekcie mają na celu szczegółowe rozpoznanie stanowiska, warunków klimatycznych i środowiska naturalnego współczesnemu osadnictwu a także zmian kulturowych obserwowanych przez nas dzięki obserwacji zabytków kamiennych. Celem badań jest także uzyskanie odpowiedzi na pytania o to czym zajmowali się mieszkańcy obozowiska, oraz szerzej – gospodarkę i strategię przeżycia w warunkach w jakich przyszło żyć ówczesnym ludziom. Ważnym zagadnieniem jest także przynależność zamieszkujących Doroshivtsi grup do określonej tradycji kulturowej, co nie jest jasne w przypadku niektórych warstw, a zwłaszcza najbogatszej warstwy 6. Ważnym punktem jest także ustalenie chronologii absolutnej warstw (planuje się wykonanie serii datowań w laboratorium w Poznaniu).

W celu realizacji wyznaczonych zadań planowane są na stanowisku archeologiczne badania wykopaliskowe oraz badania geologiczne i geomorfologiczne. Pozyskane w ich trakcie materiały zostaną poddane szczegółowym analizom. Zabytki krzemienne zostaną przeanalizowane pod kątem sposobów ich wytwarzania oraz użytkowania (analiza śladów używania). Analiza kości będzie miała na celu określenie gatunków zwierząt oraz śladów działalności człowieka co pozwoli na ustalenie, jaka zwierzyna była obiektem polowań. Badania palinologiczne, wraz z analizami geologicznymi pozwolą na rekonstrukcję otaczającego środowiska. Wykonanie serii datowań da odpowiedź na pytanie o czas w którym miały miejsce kolejne epizody osadnicze.

Badania stanowiska Doroshivtsi 3 zostaną uzupełnione analizami materiałów z innych stanowisk z tego rejonu, o podobnym wieku i zbliżonych cechach zespołów kamiennych i kościanych a także poszukiwaniami terenowymi mającymi na celu odkrycie kolejnych śladów osadnictwa.

Badania stanowiska Doroshivtsi uzupełnione dodatkowymi poszukiwaniami na obszarach Środkowego Naddniestrza są ważnym elementem badań nad osadnictwem jakie miało miejsce na Zachodniej Ukrainie w najzimniejszym okresie w Europie w trakcie ostatniego zlodowacenia. Zagadnienie to jest jednym z kluczowych w rozważaniach nad procesami osadniczymi i migracjami jakie zachodziły w tym czasie na terenach Europy Środkowej i Wschodniej a które były odpowiedzią na radykalne zmiany klimatyczne.

Efekty realizacji projektu prezentowane będą na prestiżowych międzynarodowych konferencjach naukowych (np. w ramach spotkań Hugo Obermaier-Gesellschaft; por. <http://www.obermaier-gesellschaft.de/tagungen.html>), i publikowane na łamach prestiżowych czasopism naukowych (z dzisiejszej listy A MNiSW).